

Research Paper

Crisis Management Strategy Implementation Model (Case study: Earthquake Crisis in Bahabad City)

Amjad Mohammad¹, Ebrahimi Nejad Mehdi², Poursaeed Mohammad Mehdi³

1, PhD Student in Crisis Management, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran

2, Associate Professor, Faculty of Management and Economics, Shahid Bahonar University Kerman, Kerman, Iran.

3, Assistant Professor, Faculty of Management and Economics, Shahid Bahonar University Kerman, Kerman, Iran.

Received: 2021/02/22

Accepted: 2021/08/25

PP: 71-88

Use your device to scan and
read the article online

Keywords:

Crisis Management, Strategy Implementation, Model, Earthquake, Bahabad City

Abstract

The purpose of this study is to identify the variables of crisis management and strategy implementation in order to develop a model for implementing earthquake crisis management strategy in Bahabad city as a high risk area. The type of research is applied and its method descriptive-analytical. The statistical population in the quantitative phase includes 53 people according to the Crisis Management Law of the country approved by the Islamic Consultative Assembly on 2019 and the sample size of 47 people has been calculated based on Morgan table. The research tool is a researcher-made questionnaire that Cronbach's alpha coefficient with 0/803 expresses the desired reliability of the questionnaire. Inferential statistics (correlation coefficient, regression coefficient, multivariate analysis of variance) have been used to analyze quantitative data and data-foundation method in qualitative data. Findings show that the model of strategy implementation with a focus on the components of instrumentation - streamlining and institution building follows the effective implementation of strategies in crisis management. This model, in the pre-crisis phase, it emphasizes instrumentation in order to promote resilience. In times of crisis, it also pays attention to prioritizing actions with streamlining. In the aftermath of the crisis, it also emphasizes institutionalization for accurate assessment of damage and, most importantly, the use of support institutions to rebuild, rehabilitate and reform structures.

Citation: Amjad, M; Ebrahimi Nejad, M; Mehdi Poursaeed, M.(2023): **Crisis Management Strategy Implementation Model (Case study: Earthquake Crisis in Bahabad City)**, Journal Research and Urban Planning, Vol 14, No 52, PP 71-88.

DOI: 10.30495/JUPM.2021.27438.3808

DOR: 20.1001.1.22285229.1402.14.52.9.1

* **Corresponding author:** Mohammad Amjad

Address: No 2- Kaj St - Kaj Sq - Yazd – Iran

Tell: +989131516161

Email: amjad6161@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

The financial losses and casualties caused by natural disasters in Iran, such as earthquakes and floods, always show that there are problems in implementing the strategy, both in the prevention phase to reduce the crisis and to deal with during the crisis and post-crisis rehabilitation. Bahabad city as a dangerous area is no exception to these problems. For this reason, to solve these problems, the strategy process of the Crisis Management Organization of the country was studied and analyzed in the form of existing models such as the integrated model of strategic management and crisis management. The results of these models show that the lack of a clear and coherent framework and the lack of a model for the implementation of the strategy is the main cause of damage and injuries caused by the crisis. Therefore, presenting the implementation model of the crisis management strategy as a model for advancing the executive affairs and solving the challenges of crisis management is the main necessity of the research subject to prevent the aggravation of the crisis and reduce the financial losses and casualties caused by it.

Methodology

In this research, to analyze the qualitative data, the data-foundation method has been used, the output of which has led to the description of the research data. The statistical population of this study is a combination of experts that includes informants, specialists and experts related to crisis management. It should be said that the validity of the qualitative method depends not on the number of participants in the research but on the scientific credibility and expertise of the participant in the research. The number of samples, according to Strauss and Corbin, is between 10 and 25. The increase in this number depends on the stage of theoretical saturation, i. e. when the new information and data from the interviewees are no longer obtained, the data collection process does not continue. The statistical population in the quantitative phase includes 53 people according to the Crisis Management Law of the country approved by the Islamic Consultative Assembly on 2019 and the sample size of 47 people has been calculated based on Morgan table. The research tool is a researcher-made questionnaire that Cronbach's alpha coefficient with 0.803 expresses the desired reliability of the questionnaire. Finally, since this study includes independent and dependent variables, inferential statistics (correlation coefficient, regression coefficient, multivariate analysis of variance) have been used to relate the variables and answer the research questions.

Results and discussion

The proposed model of implementing a crisis management strategy establishes a link between the components of crisis management and strategic management. For this reason, strategy implementation is the practical stage of crisis management. This requires the creation of an effective and coherent structure of executive institutions, the development of up-to-date study centers in each region for capacity assessment and capacity building in crisis situations, the establishment of coherent information systems (access to databases) and the strengthening of infrastructure Technical and human. In relation to tool making, what leads to the successful implementation of strategies in the field of crisis management is to pay attention to the capacities, financial resources and human resources of the organization, creating and updating data, and finally planning and policy making. The proposed model looks at the creation and updating of data as a process approach through which the organization interprets and acts on information about the conditions of the place of business and based on it in the post-crisis phase. In the crisis phase, by modifying the crisis management models and emphasizing on streamlining, concepts such as prioritization - leadership and emergency services are considered. Regarding prioritization, with the information and data extracted from the previous stages as well as the initial stages of the crisis, high priority measures will be implemented. Accurate implementation of these priorities leads to a rapid response to the crisis and the leadership component leads to the continuation and stability of this positive response. In the post-earthquake phase, the first step is to assess the damage. In collecting injuries, information gathering and media communication institutions are very important. In the proposed model, attention to such approaches in the institutionalization process is emphasized by organizations and executive institutions. At this stage of the crisis in the proposed model, the role of the media is to strengthen the mental and social life of the people, to provide appropriate analysis along with the necessary training to prevent re-involvement in future crises, to use the experiences gained in the form of Various news, report and analytical media

and finally an active presence in the scene of forming public opinion for the benefit of the people. The last step of this model is to evaluate the strategy that must be controlled to determine the limits of achieving the goals. The strategies implemented. Findings show that the proposed model of strategy implementation with a focus on the components of instrumentation - streamlining and institution building follows the effective implementation of strategies in crisis management. In this process, in tool making, concepts such as evaluation of financial-human resources, data updating, training, learning and resilience are emphasized; In the streamlining of prioritization - leadership and provision of emergency services, and in institutionalization on support, collection agencies and performance oversight bodies.

Conclusion

Findings show that the proposed model of strategy implementation with a focus on the components of instrumentation - streamlining and institution building follows the effective implementation of strategies in crisis management. In this process, in tool making, concepts such as evaluation of financial-human resources, data updating, training, learning and resilience are emphasized; In the streamlining of prioritization - leadership and provision of emergency services, and in institutionalization on support, collection agencies and performance oversight bodies.

مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران مطالعه موردی: بحران زلزله در شهر بهاباد

محمد امجد^۱، مهدی ابراهیمی نژاد^۲، محمدمهدی پورسعید^۳

- ۱- دانشجوی دکتری مدیریت بحران، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران.
 ۲- دانشیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران.
 ۳- استادیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران.

چکیده

هدف از این پژوهش شناخت متغیرهای مدیریت بحران و اجرای استراتژی به منظور تدوین مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران زلزله در شهر بهاباد به عنوان یک منطقه پرخطر است. نوع تحقیق کاربردی و روش آن توصیفی - تحلیلی است. جامعه آماری در فاز کمی ۵۳ نفر بر اساس افراد مسئول در دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۹۸/۵/۷ مجلس شورای اسلامی و حجم نمونه بر اساس جدول مورگان ۴۷ نفر است. ابزار تحقیق پرسشنامه محقق ساخته است که ضریب آلفای کرونباخ با ۰/۸۰۳ بیانگر پایایی مطلوب پرسشنامه می‌باشد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های کمی از آمار استنباطی (ضریب همبستگی، ضریب رگرسیون، تحلیل واریانس چند متغیره) و داده‌های کیفی از روش داده - بنیاد استفاده شده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران با دربرگرفتن عوامل محتوایی، زمینه‌ای و فرآیندی قابلیت پاسخگویی به مراحل سه‌گانه بحران را دارد. این مدل در مرحله پیش از بحران اقدام به ابزارسازی در راستای ارتقاء تاب آوری، در هنگام بحران به جریان سازی به وسیله اولویت‌بندی اقدامات و در پس از بحران با نهادسازی، اقدام به ارزیابی دقیقی از آسیب‌ها و مهمتر از همه بهره‌گیری از نهادهای پشتیبان جهت بازسازی و بازتوانی و اصلاح ساختارها می‌کند.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۶/۰۳

شماره صفحات: ۷۱-۸۸

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

واژه‌های کلیدی:

مدیریت بحران، اجرای استراتژی، مدل، زلزله، شهر بهاباد

استناد: امجد، محمد، ابراهیمی نژاد، مهدی، پورسعید، محمدمهدی (۱۴۰۲): مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران مطالعه موردی:

بحران زلزله در شهر بهاباد، فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، سال ۱۴، شماره ۵۲، مردشت، صص ۷۱-۸۸.

DOI: 10.30495/JUPM.2021.27438.3808

DOR: 20.1001.1.22285229.1402.14.52.9.1

* نویسنده مسئول: محمد امجد

نشانی: یزد - میدان کاج - خیابان کاج - پلاک ۲

تلفن: ۰۹۱۳۱۵۱۶۱۶۱

پست الکترونیک: amjad6161@gmail.com

مقدمه:

سیل، طوفان، رانش زمین، گردباد، زلزله، آتش سوزی بحران‌هایی هستند که هر ساله گروه زیادی از مردم کره زمین را تحت تأثیر قرار می‌دهند. در این میان، زلزله به عنوان مرگبارترین مخاطره طبیعی در نظر گرفته شده که همواره به عنوان یک پدیده تکرارپذیر در طول تاریخ وجود داشته و در آینده نیز وجود خواهد داشت (Shia, 2010: 3). با چنین شرایطی، حوادثی که در اثر رخدادها و عملکردهای طبیعی و انسانی به طور ناگهانی به وجود می‌آیند، خسارتی را به یک مجموعه یا جامعه انسانی تحمیل می‌کنند (Shakib and Moqhaddasi, 2006: 52) که نیازمند انجام اقدامات فوری (Alexander, 2006: 28) برای پاسخ دادن و کاهش یک رویداد بحرانی است (Hetu et al, 2018: 1).

ادبیات مدیریت بحران سرشار از مدل‌ها، نظریه‌ها، الگوها، ساز و کارها و روش‌هایی است که به مدیران بحران می‌آموزد چگونه بحران‌ها را پیش‌بینی کنند، از آن پیشگیری به عمل آورند یا برای مقابله با آن آمادگی به وجود آورند و در صورت وقوع، به گونه‌ای مؤثر با آن مقابله کنند (Qholipour, 2004: 54). بنابراین مدیریت بحران نوع خاصی از مدیریت است که از طریق مشاهده منظم بحران‌ها در جستجوی دستیابی به ابزاری است که به وسیله آن بتواند از بروز بحران‌ها پیشگیری نموده و یا در صورت بروز بحران جهت کاهش آثار آن آمادگی لازم جهت اجرای عملیات مربوط به امداد، کنترل، ترمیم و بازسازی را داشته باشد (Ebrahiminezhad, 2018: 20).

مدیریت بحران، در حوزه مدیریت استراتژیک قرار می‌گیرد (Sherivastava & Mitroff 1987: 60) و دارای ماهیت استراتژیک است (Ebrahiminezhad, 2018: 29). مراحل سه‌گانه مدیریت استراتژیک عبارتند از تدوین استراتژی، اجرای استراتژی و ارزیابی استراتژی (Ghorbanizadeh, 2015: 17)، اجرای استراتژی، مرحله عملی مدیریت استراتژیک است که سازمان را به سوی هدف استراتژیک هدایت می‌کند (Amini Alashti and Arabi, 2016: 47).

بررسی‌ها و پیمایش‌های فراوان طی دو دهه گذشته نشان می‌دهد که ۶۰ الی ۸۰ درصد از سازمان‌ها به اهداف استراتژیک خود دست پیدا نمی‌کنند به طوری که مطالعات نشان می‌دهد بیش از ۷۰ درصد علت شکست استراتژی‌ها در مرحله اجرای آن‌ها نهفته است (Lashkar, 2015: 18). پژوهشگران، عدم توفیق مدیران را در اجرایی ساختن برنامه‌ها و استراتژی‌ها، ناشی از در دسترس نبودن الگو یا چارچوب مناسب برای ساماندهی اقدامات اجرایی می‌دانند (Kazmi, 2008: 1564-1581; Hrebiniak, 2006: 20). چرا که داشتن مدل برای پیشبرد امور اجرایی ضروری است (Herbiniak, 2006: 15). از سوی دیگر برای جلوگیری از تشدید بحران، از بین رفتن روابط و آسیب سازمان‌ها در مقابل تهدیدات و وقایع ناگوار، وجود مدیریت بحران ضروری است (Ebrahiminezhad, 2018: 24).

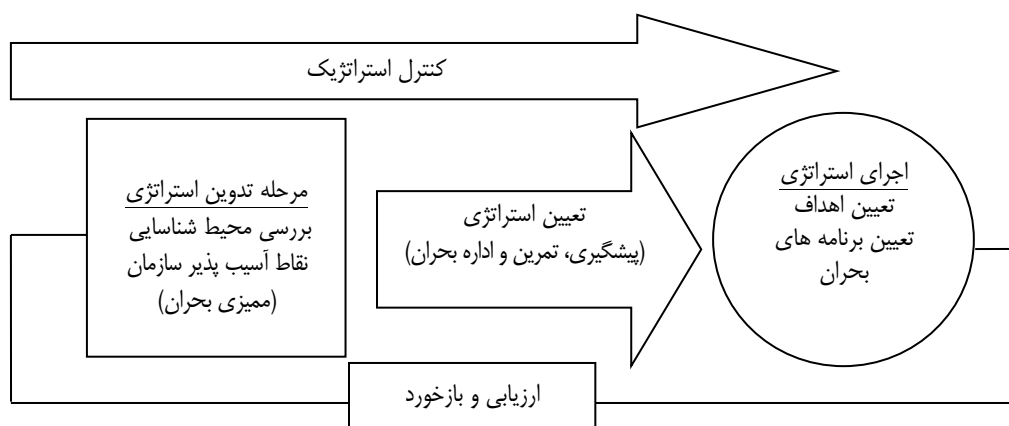
بررسی حوادث اخیر در جهان نشان می‌دهد توجه به مدل اجرای استراتژی می‌تواند زمینه‌های عملیاتی شدن استراتژی‌ها و آماده شدن در برابر بحران‌ها را افزایش دهد. هر چند پیشرفت‌های بشری، قدرت انسان را برای مقابله با بحران‌ها افزایش داده و به رویدادهای غیر منتظره پاسخ می‌دهد، اما هنوز کاملاً کنترل نشده است (Al-Waleed, 2010: 124). در این خصوص، عدم توجه به برنامه‌های اجرای استراتژی موجب به وجود آمدن وضعیت جبران ناپذیر و ویران‌کننده‌ای خواهد شد (Tavakkoli Shirazi, 2014: 156).

باید توجه داشت وقوع یک بحران می‌تواند برنامه‌های اجرای استراتژی را تغییر دهد و از سوی دیگر، بدون انجام برنامه‌های اجرای استراتژی در حوزه مدیریت بحران احتمال وقوع رخدادها بحرانی نیز زیاد می‌شود. بنابراین می‌توان گفت مفهوم بحران و به اجرا گذاشتن شیوه‌های مقابله با آن را تنها می‌توان از طریق مدل اجرای استراتژی درک کرد (Booth, 1993: 452). در این رابطه، مدل اجرای استراتژی یک فرآیند اصلی در تحقق‌پذیری استراتژی‌ها بوده و به مدیران برای رعایت نقش‌های مدیریتی آن‌ها در شرایط مختلف بحرانی کمک می‌کند (Ridwan, 2015: 63). در این رابطه برای دستیابی به استراتژی‌های واقعی، تهیه بیانیه تعدیل شده ماموریت سازمانی و نیز اهداف بلند مدت ضروری است. بررسی همزمان و ممیزی بحران درجه اعتبار استراتژی‌های انتخاب شده و امنیت اجرای آن را بیشتر می‌کند. گام بعدی در این مرحله تعیین استراتژی‌هایی است که برای سازمان ایجاد مزیت می‌کند. سه استراتژی اصلی در مدیریت بحران عبارت است از پیشگیری از بحران، تمرین، آمادگی برای مواجهه با بحران و اداره بحران در زمان وقوع، مرحله اصلی بعدی، مرحله اجرای استراتژی است. این مرحله با تعیین سیاست‌های سازمانی، رهنمودهای عمومی برای انجام اقدامات سازمانی و هدف‌های سالانه در جهت رسیدن به هدف‌های بلند مدت تعیین می‌شوند. در این گام، جزئیات برنامه‌های بحران تعیین می‌شود و به صورت مکتوب در می‌آید. این برنامه شامل مسئولیت‌های کارکنان و مدیران نسبت به بحران‌ها و نیز رویه‌های اقدامات مورد انتظار است (Ebrahiminezhad, 2018: 29).

بنابراین از آن جایی که فرایند اجرای استراتژی از یک ماهیت کل نگر و متوازن منتج می‌شود (Radomska, 2015: 16) و اجرای استراتژی به معنای بسترسازی و مقدمه‌سازی برای انتقال از مرحله تدوین به مرحله عملیات است (Mazloumi and Motavalli, 2012: 19) لذا نیازمند دیدگاهی نظام‌مند می‌باشد که به طور مداوم سازمان را نسبت به اجرای امور صحیح و همچنین اجرای صحیح آن امور

ترغیب کند (Zare and Arabi, 2014: 20). باید گفت مدیران نیازمند تصویری کلی و نیز فهم و درک درستی از مقوله‌های اصلی و عناصر کلیدی اجرایی هستند. مدل به دنبال ایجاد چنین نقشه راهی است. یعنی با بهره‌گیری از مطالب بیان شده در مورد عوامل اجرا، درصد تعیین توالی و اقدام‌های مورد نیاز است. (Herbiniak, 2006: 12).

خسارت‌های مالی و آسیب‌های جانی ناشی از بحران‌های طبیعی در ایران مانند بحران زلزله و سیل، همواره نشان می‌دهد که مشکلات اجرای استراتژی، همواره چه در مرحله پیشگیری به منظور کاهش بحران و چه مقابله در حین بحران و بازتوانی بعد از بحران وجود دارد و شهر بهاباد نیز، به عنوان یک منطقه خطرپذیر از این مشکلات مستثنی نیست. به همین دلیل برای حل این مشکلات، فرایند استراتژی سازمان مدیریت بحران کشور در قالب مدل‌های موجود مانند مدل تلفیقی مدیریت استراتژیک و مدیریت بحران مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت (شکل ۱). نتایج این مدل‌ها نشان می‌دهد عدم وجود چارچوب مشخص و منسجم و فقدان مدل برای اجرای استراتژی علت اصلی خسارت‌ها و آسیب‌های ناشی از بحران به شمار می‌آید. لذا ارائه مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران به عنوان مدلی برای پیشبرد امور اجرایی و حل چالش‌های مدیریت بحران برای جلوگیری از تشدید بحران و کاهش خسارت‌های مالی و آسیب‌های جانی ناشی از آن ضرورت اصلی موضوع پژوهش می‌باشد.

شکل (۱): مدل تلفیقی مدیریت استراتژیک و مدیریت بحران (Ebrahiminezhad, 2018: 30)

شهر بهاباد به عنوان یکی از مناطق پرخطر در پهنه‌بندی مخاطرات زلزله مشخص شده است به طوری که وجود گسل‌های متعدد در حاشیه شرقی آن به ویژه گسل‌های کوه بنان و بهاباد همواره منطقه را با خطر نسبی زلزله روبرو کرده و تجارب تاریخی نشان می‌دهد که در ۱۰۰ سال گذشته در شهر بهاباد و مناطق پیرامونی آن، زلزله‌هایی با شدت زیاد همراه با تخریب، اتفاق افتاده است (Mehrnهاد and Zare, 2008: 25). هدف این پژوهش شناخت متغیرهای اجرای استراتژی به منظور تدوین مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران زلزله در شهر بهاباد به عنوان منطقه پر خطر است. این پژوهش با مدنظر قراردادن مؤلفه‌های مدیریت بحران و اجرای استراتژی به دنبال پاسخگویی به این سؤال‌های مهم است که آیا مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران قابلیت پاسخ به بحران زلزله در شهر بهاباد را دارد؟

پیشینه و مبانی نظری تحقیق:

جی گالبرایت و دانیل ناتانسون از دانشگاه پنسیلوانیا مدلی را در سال ۱۹۷۸ معرفی کردند که به عنوان اولین مدل اجرای استراتژی در نظر گرفته شده است (Galbraith & Nathanson, 1978: 2). اگر در بحث اجرای استراتژی‌ها بر چهار عامل کلیدی ساختار، سیستم‌ها، افراد و فرهنگ تأکید دارد. براسون نیز در بحث اجرای استراتژی در سطوح مختلف سازمانی مقولاتی مانند مسائل انسانی، فرآیندی، ساختاری و همچنین نهادسازی جهت اجرای موفق استراتژی‌ها را مطرح می‌کند (Mamdouhi and Seyed Hashemi, 1387: 121). بر این اساس اجرای موفق استراتژی تحت تأثیر انتخاب عوامل مؤثر در اجرای استراتژی، نام‌گذاری این عوامل، تأکید و اهمیت دادن به برخی از عوامل و چگونگی نقش این عوامل در اجرای استراتژی، شفافیت روابط متقابل بین عوامل و برآیند تأثیر کلی عوامل مؤثر در اجرای استراتژی پیچیده‌تر قرار دارد (Kazmi, 2008: 1573). علاوه بر این، اجرای موفق استراتژی در حوزه مدیریت بحران نیازمند توجه و تأکید بر اقدامات اجرایی است. این اقدامات اجرایی را می‌توان به سه مرحله زمانی پیش از بحران - حین بحران و پس از بحران تقسیم کرد. با توجه به این نکته که دنیا به سوی می‌رود که تأکید بیشتر بر مدیریت پیش از بحران برای کاهش آسیب‌پذیری و خسارات

جانی و مالی دارد، مدیریت باید در هر سه مرحله فعال باشد. طبق این تقسیم‌بندی مدیریت جامع بحران پیش از وقوع بحران امکان‌پذیر است چرا که در شرایط بحرانی دسترسی به اطلاعات و آمار و ارقام به شدت کاهش می‌یابد و اصولاً یکی از پیامدهای بحران در هم ریختگی اطلاعات و ارتباطات است (Shadi Talab, 1993: 48).

از اقدامات اساسی در اجرای استراتژی پیش از بحران ارزیابی منابع، آینده‌نگاری و آموزش، یادگیری و ارتقاء تاب‌آوری است. در خصوص ارزیابی منابع، نکته مهم این است که منابع مالی و برنامه‌ها دست به دست هم می‌دهند و همسویی آن‌ها برای اجرای استراتژی در شرایط بحرانی بسیار مهم و حیاتی است. تامپسون و استریکلند³ در این خصوص توصیه می‌کنند که نه تنها یک مجری استراتژی در شرایط بحرانی باید بر اینکه "چه بخشی نیاز به انجام چه مقدار هزینه است" نظارت کند، بلکه باید بودجه را با نگرانی برابر برای "بزرگترین بحران احتمالی" پیش‌بینی کند که یک پیشنهاد منطقی است (Thompson & Strickland, 1986: 287).

در آینده پژوهی توانایی گروه‌های مختلف برای هماهنگی در مورد فعالیت‌های آتی خود و خصوصاً فعالیت‌های تحقیق و توسعه‌ای بیشتر خواهد شد و ایجاد اجماع بر روی نتایج آینده‌نگاری و کسب مشروعیت لازم برای پیاده‌سازی و استفاده از نتایج حاصل می‌شود. ایجاد حس تعهد نسبت به نتایج و ایجاد مسئولیت و پاسخگویی سازمان‌ها در جهت ترجمه و استفاده از نتایج در برنامه‌ها نیز از دیگر کاربردهای آینده پژوهی است (Sayyah Mofazli and Asadi, 2015: 17). در خصوص آموزش نیز باید توجه داشت که بدون داشتن اطلاعات پایه در مورد بحران و بستر اجتماعی آن هر نوع برنامه‌ریزی و آموزش غیر ممکن است در این مرحله با توجه به مرحله قبل، آثار و نتایج احتمالی زلزله تخمین و ذهنیت اجتماعی و افکار عمومی را با آموزش و تمرین یا مانور آماده مقابله با این بحران می‌کنند چرا که افزایش اطلاعات پایه‌ای از محیط که از طریق آموزش کسب می‌گردد و همین امر منجر به افزایش یادگیری از محیط و اطراف آن می‌شود (Behzadi et al., 2017: 71).

از زمان تصویب لایحه چارچوب هیوگو در سال ۲۰۰۵، مصوب کمیسیون استراتژی بین‌المللی کاهش بحران سازمان ملل متحد، هدف اصلی برنامه‌ریزی برای مخاطره و کاهش خطر بحران، علاوه بر کاهش آسیب‌پذیری به نحوی بارز به سمت تمرکز روی ایجاد تاب‌آوری در جوامع گرایش پیدا کرده است. از این رو دیدگاه غالب از تمرکز صرف بر کاهش آسیب‌پذیری به افزایش تاب‌آوری در مقابل سوانح تغییر پیدا کرده است. تاب‌آوری راهی برای تقویت جوامع با استفاده از ظرفیت‌های آن است (Ahmadzadeh Kermani et al., 2020: 34).

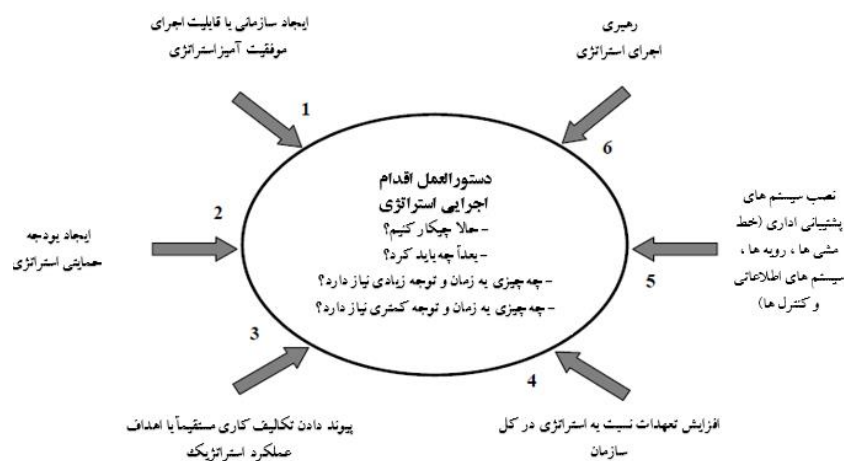
در خصوص برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری این نکته حائز اهمیت است که منظور از ارائه استراتژی، ارائه برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت است، چرا که این برنامه‌ها به عنوان الگوی تصمیم‌گیری در سطح سازمان مورد استفاده قرار می‌گیرند و سیاست‌گذاری مقاصد و جهت‌گیری را در این خصوص معین می‌کند (Jalili, 2016: 9).

آگاهی از شدت بحران، اولویت‌بندی پاسخ به بحران‌ها، شناخت و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر بروز بحران‌ها، فراهم کردن امکانات و زمینه‌های لازم برای حل، کنترل یا کاهش بحران و انتخاب راه‌حل‌های مناسب از جمله اقداماتی است که سازمان‌ها می‌توانند در هنگام وقوع بحران انجام دهند (Rabiee and Shaqhasemi, 2006: 83). در بخش رهبری، نیاز به نگاه جامع مدیریتی و اجرای آن است به گونه‌ای که برای هر قسمت تعریفی دقیق و اجرایی صورت گیرد. بطور مثال می‌توان به بالا بردن دانش فنی گروه‌های امدادگر اشاره کرد که با استفاده کردن از نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای مورد نیاز و یک برنامه مدیریتی قوی بتوانند با حداقل نیروهای تحت امر و تجهیزات سالم بر جای مانده از زلزله، عملیاتی فراتر از توانایی معمول داشته باشند. علاوه بر این مدیریت بر مسیرهای مواصلاتی و یا تأمین امنیت در یک منطقه آسیب دیده نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و هماهنگی کامل بین نهادهای عمل‌کننده است. اضافه بر این تأمین خدمات اضطراری باید متناسب با جمعیت منطقه و میزان آسیب‌پذیری آن در نظر گرفته شود (Saadabadi and Azimi, 2014: 39). (Merson, 2004: 38).

در مرحله سوم بحران یعنی مرحله پس از بحران، نهادسازی اساس اجرای استراتژی خواهد بود. در بخش نهادسازی اولین گام ایجاد نهاد های گردآوری اطلاعات است چرا که این نهادها با جمع‌آوری به موقع اطلاعات، قابلیت دسترسی سریع و آسان به آن‌ها و یکپارچه کردن اطلاعات جمع‌آوری شده از مناطق مختلف را به منظور کاهش هزینه و زمان در هنگام بروز زلزله فراهم می‌کنند. علاوه بر این اعلام اخبار درست و کافی به مردم، اطلاع‌رسانی به اشخاص و سازمان‌های ذیربط و تلاش برای مدیریت احساسات مردم به منظور توضیح وسعت و ماهیت بحران در بهبود نظام مدیریت اطلاعات زلزله در قالب پوشش ارتباطات رسانه‌ای بسیار مهم و حائز اهمیت هستند (Chen et al, 2010: 8). از آنجایی که بحران‌ها و رسانه‌های جمعی هر دو جزء جدایی‌ناپذیر جوامع بشری می‌باشند نقش اجتناب‌ناپذیری در جامعه دارند. رسانه‌ها می‌توانند تأثیرات مثبت و منفی زیادی در جوامع داشته باشند و این کارکرد می‌تواند در زمان بحران به صورت دو جانبه عمل

کرده؛ هم منجر به بهبود وضعیت بحرانی از طریق اطلاع‌رسانی دقیق و منطبق با نیازهای جامعه آسیب دیده شود و هم باعث ایجاد ترس و وحشت در جامعه باشد. علاوه بر این، از آن جایی که ساختار سازمانی برای اجرای یک استراتژی مطلوب گاهی توسط ساختار موجود می‌تواند محدود شود، یعنی ممکن است بین استراتژی و ساختار تناسب اندک وجود داشته باشد، مدیران باید ساختارهای جایگزینی را انتخاب کنند که استراتژی انتخابی را هدایت کند. در بعضی موارد ممکن است همان استراتژی با کمی تغییرات مجدداً مورد استفاده قرار گیرد تا متناسب با ساختار موجود باشد (Stonich, 1982: 89).

ارزیابی استراتژی نیز جزیی از الگوی جامع مدیریت استراتژیک است. در این رابطه آنچه نهادهای ناظر بر عملکرد بر آن تأکید دارند اقدامات در مورد چه چیزی یعنی کل محیط وسیع سازمان و تمام متغیرهایی که امکان تأثیرگذاری دارند و کارکرد یعنی تشخیص زودهنگام تغییرات محیطی مؤثر بر استراتژی با در نظر گرفتن غیرمتمرکز و وسیع متغیرهای محیطی است (Preble, 1992: 402). ارزیابی استراتژی در مدل‌های مختلف اجرای استراتژی مورد بحث قرار گرفته است. در این رابطه مدل اجرای استراتژی گالبرایت و ناتانسون تأکید دارد که اطلاعات باید برای کنترل و هماهنگی فعالیت‌ها و برای سنجش عملکرد مؤثر و نظارت و برنامه‌ریزی در دسترس باشد (Galbraith and Nathanson, 1978: 6). در مدل استونیچ ارزیابی استراتژی با فرایندی گام به گام از ساختار سازمان، فرایندهای مدیریت، منابع انسانی و همچنین فرهنگ زمینه را برای تحقق اهداف استراتژیک به عنوان خروجی پردازش می‌کند. مدل اجرای استراتژی لارنس هربینیاک و ویلنم جویس نیز با یک فرایند گام به گام یعنی تدوین استراتژی، اهداف سطح عملیاتی، مشوق‌ها و کنترل‌ها، ساختار اولیه و ساختار عملیاتی اقدام به ارزیابی استراتژی می‌نماید (Thompson & Strickland, 1986: 264) شکل (۲). در واقع می‌توان گفت اجرای مناسب استراتژی‌ها می‌توانند مدیریت منابع انسانی را در محل کار افزایش می‌دهد (Azizi et al, 2021: 1).

شکل (۲): مدل اجرای استراتژی تامپسون و استریکلند (Thompson & Strickland, 1986: 264)

در چارچوب اجرای استراتژیک مورگان، لویت و مالک هم اجرای استراتژی تنها می‌تواند در شرایطی اتفاق بیفتد که شش حوزه اصلی مدل یعنی "ایده پردازی"، "چشم انداز" و "طبیعت"، "تعامل"، "ترکیب" و "انتقال" در یک تراز قرار بگیرند و همه این حوزه‌ها با محیط خارجی هماهنگ شوند. (Alexander, 1985; Herold, 1972).

در مجموع پیشینه مطالعات در ارتباط با موضوع تحقیق ارتباط مدیریت استراتژیک و بحران را به خوبی تشریح می‌کند. سیلوراستاین (۲۰۱۲)، در تحقیقی با عنوان «بررسی یک مدل ارتباطی جامع در مدیریت بحران» به این نتیجه رسید که هر جامعه‌ای که احتمال مواجه شدن با زلزله (و یا هر بلای دیگری که حجم ضایعات زیادی را در بر خواهد داشت) را احساس می‌کند، باید تدابیر مدیریتی مقابله با خسارات را پیش‌بینی نماید. در زمان بکارگیری تجربیات گذشته، باید شباهت‌ها و تضادهایی که در مقایسه با کشورهای زلزله‌زده وجود دارند مدنظر قرار گیرند (Silverstein, 2012: 1-150).

آلتویک (۲۰۱۱)، در پژوهشی تحت عنوان «چشم انداز قابل اجرا، رسالت (ماموریت) و اثرات مدیریت استراتژیک در حل بحران» به این نتیجه رسید که مدیریت استراتژیک اهداف محیط عملیاتی ای را تعریف می‌کند که باید از طریق روش‌های آگاهانه و برنامه‌ریزی شده به دست آید. بدین جهت، برای مقابله با تغییرات سریع که در سکونتگاه‌های زیستی اتفاق می‌افتد، نهادهای مدیریت شهری باید یک چشم انداز دراز مدت بسیار مهم داشته باشند. فراتر از تعریف یک استراتژی مناسب، نوشتن یک چشم انداز قابل اجرا نیز به عملکردهای مطلوب سازمان‌های درگیر در مسأله بستگی دارد. (Altio, 2011: 64).

لی، گوئی و اپلر (۲۰۰۸)، با مطالعه ۶۰ عنوان مقاله مرتبط با اجرای استراتژی به این نتیجه رسیدند که در هیچ کدام از این مقالات بین «عملیاتی کردن»، «پیاپی سازی» و «اجرا» تفاوتی قائل نشده‌اند (Li, Guohui & Eppler, 2008).

وندرماس (۲۰۰۸)، در پژوهشی تحت عنوان اجرای استراتژی در یک جامعه جزیره‌ای کوچک به این نتیجه رسید که عناصر اجرای استراتژی به سه دسته اصلی متغیرهای محتوایی، زمینه‌ای و فرآیندی تقسیم شده است که متغیرهای محتوایی نتیجه فرایند اجرای استراتژی، متغیرهای زمینه‌ای موقعیتی است که سازمان در متن آن قرار دارد که هم بر محتوای استراتژی و هم بر فرایند اجرای استراتژی تأثیر می‌گذارد و نهایتاً متغیرهای فرآیندی کلیه عملیات سازمان (روش‌ها و شیوه‌های اجرای استراتژی) را شامل می‌شوند (Vandermaas, 2008).

ایوانز و الفیک (۲۰۰۵)، در مطالعه «مدل‌های مدیریت بحران: ارزیابی ارزش آن‌ها برای برنامه‌ریزی استراتژیک» به این نتیجه رسیدند که مدل فرایند مدیریت بحران در مقایسه با مراحل واقع شده در سازمان، مقایسه می‌شود. در این رابطه برای دستیابی به اهداف سازمان مواردی چون ادغام مدیریت بحران با فرایندهای برنامه‌ریزی استراتژیک؛ آماده‌سازی برنامه‌های دقیق احتمالی، تعیین نقش و مسئولیت‌های تصمیم‌گیری و حفظ درجه انعطاف‌پذیری در اولویت قرار دارند (Evans and Elphick, 2005: 135-150).

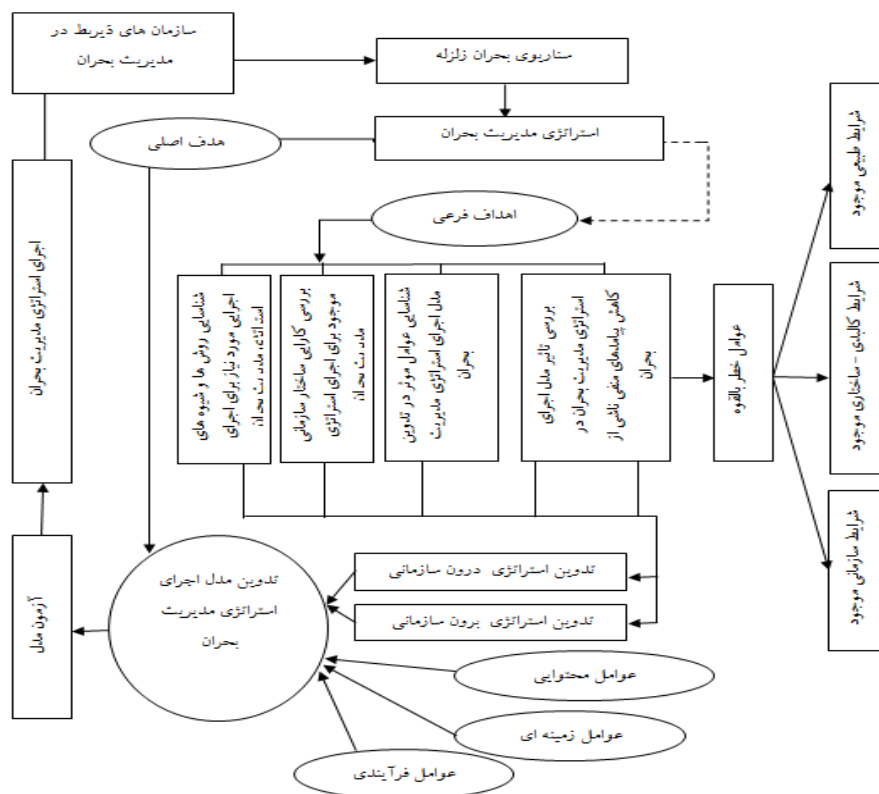
امینی آلاستی و اعرابی (۱۳۹۵) در مقاله‌ای تحت عنوان "ارائه مدل اجرای استراتژی در شرکت آب و فاضلاب استان تهران" با شناسایی عوامل اجرای استراتژی در شرکت آب و فاضلاب استان تهران و روابط حاکم بر این عوامل، با همسوسازی عوامل ساختاری رفتاری و کارکردها و تناسب با عوامل محیطی در کنار مقوله اصلی تدوین برنامه عملیاتی، مدل مناسب برای اجرای استراتژی شرکت آب و فاضلاب تهران را ارائه نمودند (Amini Alashti and Arabi, 2016: 49-46).

روش تحقیق:

این تحقیق با توجه به این که نتایج آن منجر به تدوین مدلی می‌شود که جنبه اجرایی دارد از نوع کاربردی است. روش تحقیق ترکیبی و دارای دو فاز کیفی و کمی است. در فاز کیفی از روش داده بنیاد و در فاز کمی از روش توصیفی - همبستگی استفاده خواهد شد. جامعه آماری این پژوهش، ترکیبی از متخصصان است که شامل مطلقین، متخصصان و خبرگان مرتبط با مدیریت بحران می‌شود. باید گفت اعتبار روش کیفی نه به تعداد شرکت‌کنندگان در پژوهش بلکه به اعتبار علمی و تخصص شرکت‌کننده در پژوهش بستگی دارد. تعداد نمونه بر اساس پیشنهاد اشتراوس و کوربین بین ۱۰ تا ۲۵ نفر است که افزایش این تعداد بستگی به مرحله اشباع تئوریک دارد یعنی زمانی که دیگر اطلاعات و داده‌های جدیدی از مصاحبه شونده‌گان حاصل نشود فرایند جمع‌آوری اطلاعات ادامه پیدا نمی‌کند (Struss & Corbin, 2008). در فاز کمی جامعه آماری شامل ۵۳ نفر از افراد مسئول موضوع ماده (۲) قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۹۸/۵/۷ مجلس شورای اسلامی (Islamic Council, 2019: 1)، در سطح استان یزد و شهر بهاباد است که حجم نمونه آن بر اساس جدول مورگان ۴۷ نفر می‌شود. برای جمع‌آوری اطلاعات در این تحقیق از روش کتابخانه‌ای (اسنادی) و می‌دانی (مصاحبه و پرسشنامه) استفاده خواهد شد. جهت سنجش اعتبار پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید که مقدار ضریب برابر با ۰/۸۰۳ بوده که بیانگر پایایی مطلوب پرسشنامه تحقیق می‌باشد. در نهایت از آن جایی که این تحقیق دارای متغیرهای مستقل و وابسته می‌باشد به منظور ارتباط بین متغیرها و پاسخ به سؤالات تحقیق از آمار استنباطی (ضریب همبستگی، ضریب رگرسیون، تحلیل واریانس چند متغیره) استفاده شده است.

چارچوب مفهومی پژوهش

هدف از این پژوهش تدوین مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران زلزله در شهر بهاباد می‌باشد. که بر اساس سؤالات و اهداف تحقیق، چهارچوب مفهومی تحقیق بدین نحو خواهد بود (شکل ۳).

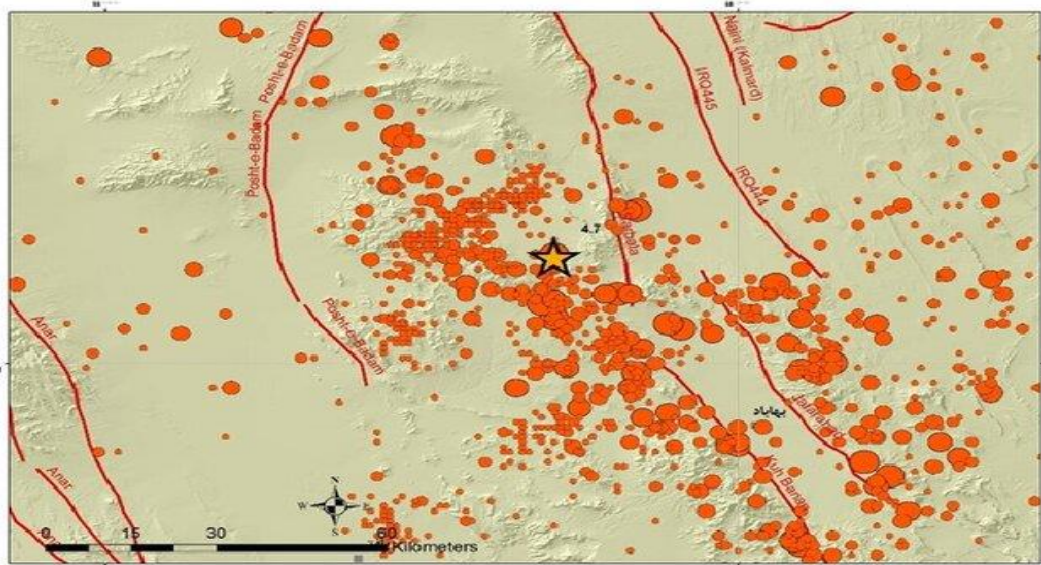

شکل (۳): چهارچوب مفهومی پژوهش (Source: Research Findings, 2020)

محدوده مورد مطالعه

شهر بهاباد یکی از شهرستان‌های استان یزد است که در محدوده جنوب شرق استان واقع شده و مرکز آن شهر بهاباد است. این شهرستان دارای ۲ بخش است که شامل یک شهر و ۳ دهستان و ۸۳ آبادی دارای سکنه است (شکل ۴). به لحاظ تعداد جمعیت این شهرستان دارای ۱۷۲۱ نفر جمعیت است که از این تعداد ۵۴ درصد در نقاط شهری و ۴۶ درصد در نقاط روستایی سکونت دارند (Statistics Center of Iran, 2016: 24).

مطالعات نشان می‌دهد وجود گسل‌های فعال، کوتاه‌تر و قطع آبراهه‌های جوان در این شهر بیانگر وجود خطرات بالقوه وقوع بحران زلزله در منطقه است. مطالعات می‌دانی بر روی زمین نشان از یک حرکت پیچ خورده و وجود شکستگی‌های فراوان در منطقه است. از بین گسل‌های شهر فعالیت گسل‌های بهاباد و کوهبنان با توجه به شدت پدیده خزش در طول آن‌ها بیشترین میزان خطر را برای شهر به دنبال دارد. میزان این خزش در پاره‌ای از نقاط از جمله حوالی ۲۵ کیلومتری جنوب شرق زرنند، ۱۰ کیلومتری جنوب غرب کوهبنان، ۵۵ کیلومتری جنوب شرق کوهبنان زیاد است. با توجه به تاریخچه وقوع زلزله‌ها در این شهر می‌توان گفت در این مناطق رخداد زلزله زیاد بوده است. وجود گسل‌های امتداد لغز با حرکت راست لغز در بهاباد و کوهبنان باعث ایجاد یک زون امتداد لغزی در منطقه گردیده که همچون گوه‌ای شهر بهاباد را به طرف جنوب غرب در حرکت قرار داده است. شکل (۵) گسل‌های پیرامون شهر بهاباد را نشان می‌دهد. اکثر این گسل‌ها گسل‌های کوتاه‌تر هستند که توان تجدید حرکت در طول آن‌ها و امکان لرزه زایی وجود خواهد داشت. بررسی تاریخچه وقوع زلزله در شهر بهاباد نشان می‌دهد این منطقه دارای خطر بالقوه زلزله قرار دارد. زمین لرزه ۲۸ نوامبر ۱۹۹۳ تعدادی از روستاهای کویری شمال غربی بهاباد را که در حاشیه غربی دق (کفه رسی) محمد رفیع قرار داشتند را به کلی تخریب کرد. در مجموع در بازه ۱۳ ساله گذشته، ۱۵۰۳ زمین لرزه با بزرگای بالای ۲/۵ ریشتر در این منطقه ثبت شده و گستردگی این زمین‌لرزه‌ها در امتداد گسل کوهبنان و در ادامه به سوی شمال باختر بهاباد است. یکی از نکات قابل توجه در ارزیابی لرزه خیزی نوین منطقه بهاباد، رخداد ۵۲ زمین لرزه بالای ۴ و دو زمین لرزه بالای ۵ می‌باشد (شکل ۴). این در حالی است که در خیلی از محدوده‌هایی به همین ابعاد در گستره ایران، این تعداد از زلزله‌های بالای ۴ تمرکز ندارد، این عدد، نشان‌دهنده نرخ بالای لرزه‌خیزی در این منطقه است.

شکل (۴): پراکندگی گسل‌های کوتاه‌تر و تعداد زلزله‌ها در پیرامون شهر بهاباد

Source: <https://www.isna.ir/news/98050501927>

زمین لرزه ۲۲ و ۲۳ مه ۱۹۷۸ میلادی و همچنین زمین لرزه ۱۱ آوریل ۱۹۸۷ میلادی باشکان از جمله بحران‌های زلزله بوده‌اند که خساراتی برای سکونتگاه‌های روستایی به همراه داشته‌اند. در مجموع عملکرد گسل‌های امتداد لغز راستگرد در بهاباد و کوهبنان که در برخی مناطق همراه با مؤلفه قائم بوده و لرزه خیزی تاریخی و گزارش زمین لرزه‌های سده بیستم و چندسال اخیر (زمین لرزه ۱۳۸۴ زرنند) حاکی از وجود یک منطقه پویای تکتونیکی در منطقه است. عملکرد گسل‌های مذکور باعث شده است تا شهر بهاباد به طرف جنوب غربی و شهر کوهبنان به طرف شمال شرقی در حرکت باشند. بر اساس مطالعات لرزه خیزی از زمین لرزه‌های رخ داده در منطقه احتمال وقوع زلزله‌ای با بزرگای ۵/۸ ریشتر در ۵۰ سال آینده در کل منطقه ۷۰ درصد است.

بحث و ارائه یافته‌ها:

بررسی نقش ویژگی‌های جغرافیایی و طبیعی شهر بهاباد در وقوع زلزله

تدوین مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران (مدل امجد و ابراهیمی نژاد - پورسعید)

برخی از پژوهشگران در قالب مدل، عوامل مؤثر در اجرای استراتژی را مورد بررسی قرار دادند. مدل‌های مؤثر در اجرای استراتژی را می‌توان به دو گروه کلی مدل‌های مفهومی و فرآیندی تقسیم نمود. مدل‌های فرآیندی مراحل مختلفی که سازمان باید برای اجرای موفقیت آمیز استراتژی‌های تدوین شده طی کند را نشان می‌دهد. مدل‌های پژوهشگرانی چون نوبل^۴ (۱۹۹۹) جانسن و دیفیو^۵ (۲۰۰۱)، کاپالن و نورتون^۶ (۲۰۰۵)، پدرسون^۷ (۲۰۰۸)، موگان و همکاران^۸ (۲۰۱۱) و مک‌لنن^۹ (۲۰۱۱) به عنوان مدل‌های فرآیندی در نظر گرفته می‌شوند. مدل‌های مفهومی مدل‌هایی هستند که عوامل مؤثر در اجرای استراتژی را عنوان کرده و یا این عوامل را طبقه‌بندی می‌کنند. بعضی از مدل‌های مفهومی علاوه بر طبقه‌بندی عوامل مؤثر در اجرای استراتژی، روابط بین این عوامل را هم مورد بررسی قرار می‌دهند. مدل‌های پژوهشگرانی چون واترمن^{۱۰} (۱۹۸۰)، ریبیناک^{۱۱} (۱۹۹۲)، اکوموس^{۱۲} (۲۰۰۳)، السن و اشملزر^{۱۳} (۱۹۹۴) و میلر^{۱۴} (۱۹۹۷) در گروه مدل‌های

- 4 Noble
- 5 Feo De & J
- 6 Norton & K
- 7 Pederson
- 8 .al et Ellis-M
- 9 MacLennan
- 10waterman
- 11Ocumus
- 12Olsen & Schmelzer
- 13Miller

مفهومی قرار می‌گیرند (Amini and Arabi, 2017: 51). به طور کلی می‌توان گفت که یکی از دیدگاه‌های مهم در تعاریف اجرا دیدگاه فرآیندی است. این دیدگاه به اجرای یک گام از مراحل دقیق برنامه‌ریزی شده متوالی اشاره دارد. به عبارت دیگر این دیدگاه تبدیل برنامه به عمل است (Yang et al, 2010: 4-6).

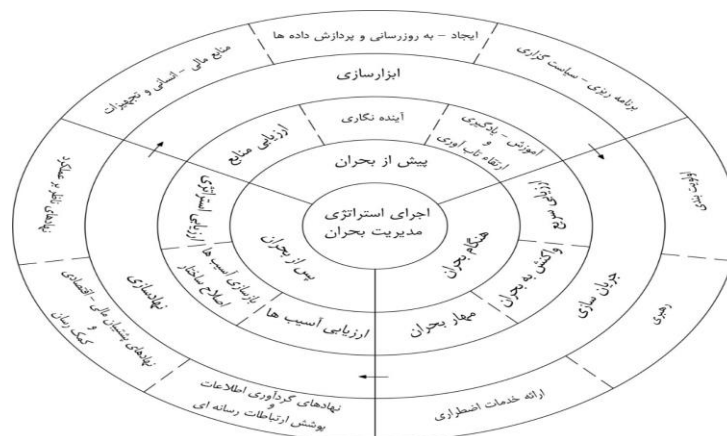
مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران به دنبال پیوند بین مؤلفه‌های مدیریت بحران و مدیریت استراتژیک است. در مدل اجرای استراتژی، چگونگی توسعه استراتژی‌ها در زمان محدود و با هدف اجرای مؤثر آن با توجه به مؤلفه‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی می‌باشد (Nezhad Ebrahimi and Nezhadaghi, 2018: 146). می‌توان گفت اجرای استراتژی بر عملکرد و اثربخشی مدیریت بحران تأثیر فراوانی دارد و عامل اساسی در موفقیت سازمان‌های درگیر با مدیریت بحران است. به همین دلیل اجرای استراتژی، مرحله عملی مدیریت بحران است. این امر مستلزم ایجاد یک ساختار اثربخش و منسجم از نهادهای اجرایی، توسعه مراکز مطالعاتی به روز در هر منطقه به منظور ظرفیت‌سنجی و ظرفیت‌سازی از شرایط بحران‌زا، ایجاد سیستم‌های اطلاعاتی منسجم (دسترسی به بانک داده‌ها) و تقویت زیرساخت‌های فنی و انسانی است (شکل ۵). فرآیند ظرفیت‌سازی قدرت و اختیار اجتماعات، توانایی ایجاد ساختارها و شبکه‌ها و مهارت‌های مسئولیت‌پذیری ساکنان را نسبت به بحران‌های جامعه تقویت می‌کند. توانمندسازی، توان اجتماعی-اقتصادی و فرهنگی ساکنان برای مشارکت در فرآیند ساماندهی در شرایط بحرانی را افزایش می‌دهد. نهادسازی نیز زمینه‌های ایجاد نقاط تماس و ارتباط مقامات محلی با مجموعه مدیریت بحران در سطح شهر و همچنین تقویت قدرت مقامات محلی و مسئول کردن هیئت‌های عمومی برای مدیریت بحران را فراهم می‌کند (Nezhad Ebrahimi and Nezhadaghi, 2018: 146).

در ارتباط با ابزارسازی آنچه منجر به اجرای موفق استراتژی‌ها در حوزه مدیریت بحران می‌شود، توجه به ظرفیت‌ها، منابع مالی و نیروی انسانی سازمان، ایجاد و بروزرسانی داده‌ها و نهایتاً برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری است. در مؤلفه اول یعنی ارزیابی منابع مالی و انسانی، اجرای استراتژی در قالب دستیابی به منابع مالی پایدار، نیروی انسانی کارآمد و متعهد ارزیابی می‌شود که بر نشر استراتژی تأثیر دارند. یافته‌ها در خصوص این مؤلفه با یافته‌های هیگنس همخوانی دارد (Higgins, 2005: 8). در خصوص ابزارسازی برای آینده‌نگاری آنچه در مدل‌های مدیریت بحران مدنظر قرار نگرفته بود در مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران تحت عنوان استراتژی ایجاد و بروزرسانی پایگاه‌های داده‌ها مدنظر قرار گرفته است. نتایج این استراتژی با نتایج مطالعات پیتر و ویلنم (Peter & Waterman, 1982) در مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران (مدل امجد و ابراهیمی نژاد - پورسعید) بر ایجاد و بروزرسانی داده‌ها به عنوان یک رویکرد فرآیندی که سازمان از طریق آن اطلاعاتی درباره شرایط مکان کسب و آنرا تفسیر و بر مبنای آن در مرحله پس از بحران عمل می‌کند، نگاه شده است. در خصوص برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری همسو با مطالعات هربینیاک (۱۹۹۲) بر تسهیل آموزش و یادگیری تأکید شده است. در مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران (مدل امجد و ابراهیمی نژاد - پورسعید) سیاست‌گذاری در خصوص آموزش و یادگیری منجر به آمادگی سازمان یعنی توانایی و تمایل به پذیرش و استفاده از نوآوری برای پاسخ مطلوب به بحران دارد. بنابراین در این مدل بین فاز تدوین و اجرای استراتژی‌ها نوعی بسترسازی صورت گرفته که در این رابطه به مسائلی نظیر آموزشی افراد، مدیران و سازمان و همچنین مدیریت تأکید شده است (شکل ۶).

در بخش تاب‌آوری نیز بر توجه به درون، سازوکارهای یادگیری، یکپارچگی اجزاء و سایر ویژگی‌هایی که انطباق‌پذیری استراتژی‌ها را با هر گونه تغییرات و شوک‌های محیطی افزایش می‌دهد، تأکید می‌شود. بنابراین تاب‌آوری از طریق بهبود ظرفیت‌ها و قابلیت‌های سازمان‌ها و نهادها، عوامل بحران‌زا را به خود جذب کرده و بازگشت به حالت قبل از وقوع بحران را برای سازمان‌ها و نهادها تسهیل می‌کند (Motahhari and Rafieian, 2016: 390).

در مرحله هنگام بحران با اصلاح مدل‌های مدیریت بحران و تأکید بر جریان‌سازی مفاهیمی چون اولویت‌بندی، رهبری و ارائه خدمات اضطراری مدنظر قرار گرفته است. در خصوص اولویت‌بندی، با اطلاعات و داده‌های مستخرج از مراحل قبلی و همچنین مراحل آغازین بحران اقدام به اجرای اقدامات با اولویت بالا می‌شود. اجرای دقیق این اولویت‌ها باعث واکنش سریع به بحران گردیده و مؤلفه رهبری به تداوم و پایداری این واکنش مثبت منجر می‌شود. با اجرای این استراتژی مدیریت بحران نسبت به مسائل و تغییرات محیط و سازمانی فعالانه برخورد می‌کند و با ایفای نقش رهبری و تسهیلگری و قبول مسئولیت و تعهدپذیری به اجرای موفق استراتژی‌ها در مرحله واکنش به بحران کمک می‌کند. از آن جایی که رهبری جریانی مداوم است و مسئولیت رهبران، واکنش نسبت به تهدیدها و بی‌ثباتی‌هایی است که از بحران نشأت می‌گیرند (Samadi and Samadi, 2015: 37) در نهایت به افزایش توانایی پیش‌بینی، خلق چشم انداز، حفظ انعطاف‌پذیری و تقویت تیم‌های امدادرسان برای مهار بحران شده ختم می‌گردد و به سازمان‌ها برای موفقیت در اجرا و مهار بحران کمک می‌کند. یکی از عوامل مؤثر در مهار بحران تأمین خدمات اضطراری است. انتخاب این که افراد آسیب دیده به چه خدماتی نیاز دارند و کدام مناطق امکان تأمین فضای مناسب برای تخلیه امن را دارند، هدف نهایی مهار بحران می‌باشد. با توجه به شرایط حاکم پس از بروز بحران‌ها و

خسارات وارده بر زیرساخت‌ها، ارائه خدمات امدادی در کوتاه‌ترین زمان ممکن، مهمترین و حیاتی‌ترین فعالیت به منظور مهار بحران محسوب می‌شود (شکل ۶).

شکل (۵): مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران (مدل امجد و ابراهیمی نژاد - پورسعید)
Source: Research Findings, 2020

در مرحله پس از بحران زلزله، اولین گام ارزیابی آسیب‌ها است. در ارزیابی آسیب‌ها نهادهای گردآوری اطلاعات و پوشش ارتباطات رسانه‌ای بسیار مهم و حائز اهمیت است. در خصوص پوشش‌های ارتباطات رسانه‌ای هشداردهی از خطرات، جمع‌آوری و انتقال اطلاعات مربوط به مناطق آسیب دیده، خبردهی از نیازهای خاص مردم آسیب دیده به نهادهای دولتی و سازمان‌های امدادی، امکان ایجاد گفتگو درباره شیوه‌ی صحیح آمادگی و پاسخ دهی در هنگام وقوع بحران در سطح جامعه از کارکردهای مهم و اساسی است که رسانه‌ها در مرحله پس از بحران برعهده دارند (Cate, 1994: 108). در مدل پیشنهادی اجرای استراتژی مدیریت بحران (مدل امجد و ابراهیمی نژاد - پورسعید) توجه به چنین رویکردهایی در فرآیند نهادسازی مورد تأکید سازمان‌ها و نهادهای اجرایی قرار گرفته است. در این مرحله از بحران در مدل نقش رسانه‌ها شامل تقویت روحی و اجتماعی مردم، ارائه‌ی تحلیل‌های مناسب همراه با آموزش‌های لازم برای پیشگیری از درگیر شدن مجدد در بحران‌های بعدی، بهره‌برداری از تجربیات به دست آمده در قالب‌های مختلف خبری، گزارشی و تحلیلی و سرانجام حضور فعال در صحنه‌ی شکل‌گیری افکار عمومی به نفع مردم می‌شود.

در بازسازی آسیب‌ها و اصلاح ساختار نیز نقش نهادهای پشتیبان مالی، اقتصادی و کمک‌رسان اهمیت می‌یابد که این امر بر اساس برنامه‌های واقع بینانه مبتنی بر آمار و اطلاعات (Taqhvaei and Darabi, 2008: 34) می‌باشد. نهادهای پشتیبان پایگاه‌هایی می‌باشند که جهت استقرار ستادهای مدیریت بحران نواحی، ذخیره‌سازی تجهیزات امداد رسانی و تخلیه اضطراری در نظر گرفته شده‌اند، از این پایگاه‌ها در راستای شناسایی نقاط آسیب‌پذیر حین بحران، تهیه و بروزآوری اطلاعات در خصوص میزان خسارات، تشکیل گروه‌های مدیریت بحران اماکن و سازماندهی گروه‌های داوطلب استفاده می‌شود. در فرآیند بازسازی هم لازم است بر نیازهای جامعه آسیب دیده و رفاه و امنیت آنان تأکید گردد. انتخاب مکان مناسب، طراحی مناسب و مقاوم در برابر زلزله، استفاده از مصالح با کیفیت و نظارت مؤثر و زیاد در این فرآیند بسیار مهم می‌باشد (Saadabadi and Azimi, 2014: 41).

آخرین گام این مدل ارزیابی استراتژی است که جهت تعیین حدود دستیابی به هدف‌ها، استراتژی‌های اجرا شده مورد کنترل قرار می‌گیرند. ارزیابی استراتژی شامل سه فعالیت اصلی بررسی مبانی اصلی استراتژی‌های سازمان‌ها، مقایسه نتیجه‌های مورد انتظار با نتایج واقعی و نهایتاً انجام اقدامات اصلاحی به منظور اطمینان یافتن از انطباق عملکردها با برنامه‌های پیش‌بینی شده می‌باشد (Arabshahi, 2015: 12). بر این اساس نقش نهادهای ناظر بر عملکرد بسیار حائز اهمیت است. این نهادها ضمن شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات محیط‌های فیزیکی، امکان تحلیل و ارزیابی دقیق بازنگری در استراتژی‌ها را فراهم می‌کنند. در مجموع نهادهای ناظر بر عملکرد با ردیابی اولیه تغییرات محیطی یا انتقالی که می‌تواند بر مسیر استراتژیک سازمان‌ها و نهادها تأثیر داشته باشد مد نظر قرار می‌گیرد. بررسی و رصد دقیق محیط بحرانی و آسیب دیده در این نوع کنترل بسیار اهمیت دارد (شکل ۶).

بررسی قابلیت مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران در پاسخ به بحران زلزله در شهر بهاباد

به منظور بررسی قابلیت اجرای مدل در مراحل سه‌گانه مدیریت بحران زلزله در شهر بهاباد، پرسشنامه مبتنی بر مؤلفه‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی تهیه و تکمیل گردید که با بهره‌گیری از مدل رگرسیون چندگانه مشخص شد بین وضعیت مؤلفه‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی در شهر بهاباد و قابلیت مؤلفه‌ها در مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران رابطه معناداری وجود دارد. برای آزمون این فرضیه از ضریب رگرسیون ساده خطی استفاده شده است. ضریب همبستگی چندگانه بین مؤلفه‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی و قابلیت مؤلفه‌ها در مدل ۰/۹۷۳ بوده که با سطح اطمینان ۹۹ درصد معنی دار است. ضریب تبیین ۰/۸۹۷ بوده است، به بیان دیگر ۸۹/۷ درصد از واریانس قابلیت مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران توسط مؤلفه‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی تبیین می‌گردد و ۱۰/۳ درصد مابقی به عوامل دیگر بستگی دارد (جدول ۱).

جدول (۱): آماره‌های تحلیل رگرسیون وضعیت مؤلفه‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی در شهر بهاباد و قابلیت مؤلفه‌ها در مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران.

خطای معیار	ضریب تبیین تعدیل شده	ضریب تبیین	ضریب همبستگی چندگانه
۸۷۷/۵۵۲۲۸	۰/۸۴۴	۰/۸۹۷	۰/۹۷۳

Source: Research Findings, 2020

جدول (۲) تحلیل واریانس معنی دار بودن رگرسیون را در سطح اطمینان ۹۹ درصد تأیید می‌کند.

جدول (۲): تحلیل واریانس و رگرسیون وضعیت مؤلفه‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی در شهر بهاباد و قابلیت مؤلفه‌ها در مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران.

منبع تغییرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	کمیت F	سطح معنی داری
اثر رگرسیون	۳۹۰۰۵۸۳۱	۲	۱۹۵۰۲۹۱۵/۴۳	۲۵/۳۲۵	۰/۰۰۱
باقی مانده	۵۳۹۰۶۸۶	۷	۷۷۰۰۹۸/۰۰۶		
کل	۴۴۳۹۶۵۱۷	۹	-		

Source: Research Findings, 2020

جدول (۳) متغیر وارد بر مدل رگرسیونی نشان می‌دهد که با یک واحد تغییر در انحراف معیار قابلیت مدل ارائه شده ۰/۸۷۴ واحد تغییر در انحراف معیار مؤلفه‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی ایجاد خواهد کرد.

جدول (۳): آماره‌های متغیرهای وارد بر مدل رگرسیونی.

Sig	t	ضریب استاندارد		نام متغیر
		ضریب استاندارد	خطای B	
۰/۰۰۸	۲/۶۶۲	-	۹۴۵/۳۵۹	عرض از مبدا
۰/۰۰۰	۳۹/۵۸۳	۰/۸۷۴	۰/۰۴۸	قابلیت اجرایی مدل ارائه شده

Source: Research Findings, 2020

بنابراین می‌توان گفت با بهبود شاخص‌های ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی قابلیت اجرایی مدل ارائه شده افزایش خواهد یافت. به عبارت دیگر رابطه بین این دو متغیر (مستقل و وابسته) مورد تأیید قرار می‌گیرد.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها:

مدل "اجرای استراتژی مدیریت بحران"، مدلی جهت تحقق‌پذیری اجرای استراتژی‌ها و برنامه‌های بحران به منظور رسیدن به اهداف (مدیریت بحران در مراحل پیش، هنگام و پس از بحران) است که تحقق‌پذیری آن مبتنی بر ابزارسازی، جریان‌سازی و نهادسازی شکل یافته است. در فرآیند ابزارسازی ضمن ارزیابی منابع انسانی و مالی و تجهیزات، اقداماتی چون ایجاد، به روزرسانی پایگاه داده‌ها و همچنین

برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری مدنظر قرار می‌گیرد. در فرآیند جریان‌سازی پیوند بین اولویت‌بندی، رهبری و ارائه خدمات اساسی با چرخه مدیریت بحران به خوبی شکل می‌گیرد. به طور مثال در ارزیابی سریع بحران، استراتژی اولویت‌بندی منجر به شناسایی دقیق مسائل و مشکلات و مشخص شدن برنامه جهت رهبری و اقدام مشترک سازمان‌ها و نهادها در مرحله واکنش سریع به بحران می‌گردد. چنین پیوندی بین مدل ارائه شده و مدل چرخه‌ای مدیریت بحران نشان می‌دهد در این مدل اجرای استراتژی اغلب به عنوان یک بخش هم پیوند با مدیریت بحران دیده می‌شود که در مدل چرخه‌ای مدیریت بحران وجود نداشت.

در مجموع آنچه از مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران استنباط می‌شود این است که در این مدل قبل از هرگونه پیش‌بینی و پیشگیری در حوزه بحران اقدام به ارزیابی منابع سازمانی می‌گردد که بر اساس آن توانمندی سازمان در ایجاد و بروزرسانی پایگاه داده‌ها به منظور آینده نگاری و همچنین سیاستگذاری و برنامه‌ریزی مورد سنجش قرار می‌گیرد. تنها با به کارگرفتن چنین استراتژی‌هایی است که اقداماتی چون پیش‌بینی، پیشگیری و آمادگی مسیر محقق خواهد شد. در هنگام بحران نیز وارد شدن به مرحله امداد و نجات بدون اولویت‌بندی اقدامات منجر به افزایش خسارات مالی و انسانی می‌گردد که در نهایت با از دست رفتن زمان طلایی مواجهه با بحران، مهار بحران را سخت و پیچیده می‌کند. علاوه بر این آنچه در مدل‌های مدیریت بحران تحت عنوان عملیات ویژه بیان شده است اغلب با ضعف در رهبری عملیات زمینه‌های شکل‌گیری بحران‌های اجتماعی در مناطق آسیب دیده را فراهم می‌کند.

بازیابی، بازسازی و یادگیری مواردی است که در مدل‌های مدیریت بحران در مرحله پس از بحران مورد تأکید قرار گرفته است. آنچه از تحلیل مدل‌های مدیریت بحران برمی‌آید این است که در این مرحله صرفاً به گام بازسازی تأکید می‌شود و به دلیل عدم وجود نهادهای پشتیبان اقدامات مؤثری صورت نمی‌گیرد و همین امر منجر به تأخیر بسیار زیاد در مرحله بازسازی می‌شود. علاوه بر این، تأکید بر یادگیری بایستی در مرحله پیش از بحران مورد توجه قرار بگیرد. بر این اساس در مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران ضمن تأکید بر نهادسازی، میزان آسیب‌ها با بهره‌گیری از نهادهای پشتیبان و تأکید بر نهاد رسانه و مهمتر از همه بهره‌گیری از نهادهای ناظر بر عملکرد مورد ارزیابی دقیق قرار می‌گیرد.

جدول (۴): مقایسه تطبیقی مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران با مدل‌های مدیریت بحران

پارامترها چرخه مدیریت بحران	پارامترهای مدل‌های مدیریت بحران	پارامترهای بنیادی و جامع مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران	نقاط قوت مدل اجرای استراتژی مدیریت بحران
پیش از بحران	پیش‌بینی - پیشگیری و آمادگی	ارزیابی منابع - آینده‌نگاری آموزش و یادگیری و ارتقاء تاب‌آوری	ابزارسازی در راستای ارتقاء تاب‌آوری و توانمندسازی سازمان‌ها و نهادها در مواجهه با بحران
هنگام بحران	نجات و امداد - عملیات ویژه - مهارسازی	ارزیابی بحران - واکنش سریع به بحران - مهار بحران	جریان‌سازی بوسیله اولویت‌بندی اقدامات - رهبری منسجم عملیات بحران - تأمین خدمات اضطراری
پس از بحران	بازسازی و بازتوانی - یادگیری	ارزیابی آسیب‌ها - بازسازی و اصلاح ساختار - ارزیابی استراتژی	نهادسازی به منظور ارزیابی دقیق آسیب‌ها و گردآوری اطلاعات و توجه به نقش رسانه - بهره‌گیری از نهادهای پشتیبان جهت بازتوانی و بازسازی و اصلاح ساختار و در نهایت سنجش و ارزیابی استراتژی به کار رفته بوسیله نهادهای ناظر بر عملکرد

Source: Research Findings, 2020

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی: هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تأمین شد.

تعارض منافع: بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References:

1. Ahmadzadeh kermani, Hamid and Aminzadeh Goharrizi, Bahram (2020), Assessment of urban resilience dimensions,with using the method average total distances of optimal limites(research on municipality 9 of Mashhad), Hoviatshahr, Volume 14, Issue 1 (Serial Number 41), PP 33-44.
2. Alexander, D (2006). Globalization of disaster: trends, problems and dilemmas. Journal of International Affairs, vol. 59, No. 2, PP. 1-22.
3. Alexander, L. D. (1985). Successfully Implementing Strategic Decisions. Long Range Planning, vol. 18, PP 91-97.
4. Altiok, P. , (2011), Applicable vision, mission and the effects of strategic management on crisis resolve, Procedia Social and Behavioral Sciences, 24, 61-71
5. Al-Waleed, B. (2010): Strategic Planning: Modern Concepts, Amman, Al-Raya prints, Jordan.
6. Amini Alashti, Ahmad Ali; Aarabi, Seyed Mohammad (2017), Strategy Implementation Model for Tehran Province Water and Wastewater Company, JMDP, Volume 29, Issue 4, 45-78
7. Arabshahi, Masoumeh (2015), Strategic Management and the Necessity of Using It in Organizations, Management Quarterly, Volume 1, Number 4, pp. 1-1-20.
8. Behzadi, Mohammad, Permon, Gholamhossein and Hosseini Janab, Vahid (2017), Crisis Management and Unexpected Events, Fanavaran Publications, Tehran.
9. Booth, S. , A. , (1993), crises management strategy, London, routledge
10. Cate, F. H. (Ed.). (1994). the role of the media in disaster mitigation: Roundtable on the media, scientific information and disasters. International Disaster Communications: Harnessing the Power of Communications to Avert Disasters and Save Live. Retrieved from <http://www.annenberg.northwestern.edu>
11. Chen, M. K. , & Wang, S. C. (2010). "The use of a hybrid fuzzyDelphi-AHP approach to develop global business intelligence for information service firms" Expert Systems with Applications. 37: 7394-7407.
12. Creswell, J. , W. and V. L Plano Clark, (2007). Designing and Conducting Mixed Methods Research, London: Sage Publication Inc
13. Dogan, S. , Hatipoglu, C. Küçük ve (2009), orta boy işletmelerde vizyon açıklamasının işletmenin performansına etkisine ilişkin bir araştırma. Atatürk Üniversitesi i. i. B. Dergisi; Cilt: 23, Sayı: 2, ss: 81
14. Ebrahimi Nezhad, Mehdi (2018), Crisis Management, Shahid Bahonar University of Kerman.
15. Evans, N. , and Elphick, S. , (2005), Models of Crisis Management: An Evaluation of their Value for Strategic Planning in the International Travel Industry, International Journal of Tourism Research, Vol. 7, No. 3, PP. 135-150.
16. Galbraith, J. R. & Nathanson, D. (1978). Strategy Implementation: The role of structure and process. St Paul, MN: West Publishing Co.
17. Hafeznia, Mohammad Reza (2003), Research Methodology in Humanities, Samat Publications, Tehran.
18. Herold, D. M. (1972). Long-range planning and organizational performance: A crossvalidation study. Academy of Management Journal, vol. 15, No. 1, PP. 91-102.
19. Hetu, S. N. , gupta, S. , Vu, V. A. , and Tan, g. , (2018), a simulation framework for Crisis management: Design and Use, Simulation modeling practice and Theory, Vol. 85, No. 6, PP. 15-32
20. Higgins, J. M. (2005), the eight 'S's of successful strategy execution. Journal of Change Management, Vol, 5, No. 41, PP 3-13.
21. Hrebiniak, L. G. (2006). Obstacles to Effective Strategy Implementation. Organizational Dynamics, 35, pp. 12-31.
22. <https://www.isna.ir/news/98050501927>
23. Jalili, Hossein (2016), Technology Policy Evaluation, Pardis Monthly, Volume 3, Number 5, pp. 6-18.
24. Karam, M. G. , (2018), The Impact of Strategic Planning on Crisis Management Styles in the 5-Star Hotels, J Hotel Bus Manage, an open access journal, Vol. 7, No. 1, PP 1-9.
25. Kazmi, Azhar (2008). A Proposed Framework for Strategy Implementation in the Indian Context. Management Decision, 46(1), pp. 1564-1581
26. Koushafard, Sh. , (2013), Strategy in Crisis Management, Munich Personal RePEc Archive, No. 64734, Online at <http://mpra.ub.uni-muenchen.de/64734>

27. Lashkar Bloki, Mojtaba (2016), *Strategy Implementation: A Step-by-Step Guide to Implementing Strategy in Action*, Ariana Qhalam Publications, Tehran
28. Li, Yang; Guohui, Sun & Eppler, Martin (2008). *Making Strategy Work: A Literature Review on the Factors Influencing Strategy Implementation*. Institute of Corporate Communication, University of Lugano, Switzerland.
29. Mamdouhi, Amir Reza and Seyed Hashemi, Mohammad Reza (2008), *Implementing Barriers to Marketing Strategy: Providing a Classification and Ranking for Iran Khodro Company*, *Journal of Business Management*, Volume 1, Number 1, pp. 134-119.
30. Mazlumi, Nader; Motavalli, Ali (2012), *A Model for Implementing Strategic Plans*, *Journal of Management Studies*, No. 67
31. Mehrnehad, Hamid and Ali Zarepour (2008), *An Attitude Towards Earthquakes Occurring in Yazd Province Between 1998 and 2005 Based on Yazd Seismic Network Data*, the First National Conference on Earthquake Crisis Management in Cities with Historical Texture, Yazd University
32. Merson, M. E. (2004). *Manage Data – Manage Hazards: Methods for development of an Urban Hazard Information Infrastructure in Windhoek*. Thesis submitted to the International Institute for Geo-information Science and Earth Observation in partial fulfillment of the requirements for the degree in Master Of Science in Geo-information Management, Urban Management.
33. Motahhari, Zeinab Sadat and Rafieian, Mojtaba (2016), *Explaining a Model for Promoting Crisis Risk Management with a Community-Based Approach in Tehran's Local Communities*, *Armanshahr Architecture and Urban Planning Quarterly*, No. 17, pp. 401-389.
34. Nekouei Moqhaddam, Mahoud; Heidari, Arezo; Amir Esmaeili, Mohammad Reza and Masoud, Ali (2016), *The Survey of Hospitals Affiliated with Kerman University of Medical Sciences in Preparedness Response to Disasters*, *Depiction of Health*, Volume 7, Issue 3, 15-21.
35. Nezhad Ebrahimi, Ahad and Nezhdaqhi, Nastaran (2015), *Community-Based Urban Reconstruction through Education Based on the Philosophy of Islamic Realism in the Historical Context of Tabriz Sorkhab Neighborhood*, *Journal of Urban Research and Planning*, Ninth Year, No. 35
36. Peters, T. and Waterman, R. , (1982), *In search of excellence*, Harper and Row, New York
37. Preble, J. F. (1992), *towards a comprehensive system of strategic control*. *Journal of Management Studies*, Vol, 29, No. 4, PP 391-408.
38. Qholipour, Arian (2004), *Management Crisis in Crisis Management*, *Kamal Management Magazine*, No. 4 and 5, pp. 52-43.
39. Qhorbanizadeh, Vajhollah (2015), *Summary of Strategic Management, Concepts and Findings*, Bazetab Publications, Tehran
40. Rabiee, Ali and Shaqhasemi, Ehsan (2006), *The Role of Communication in Crisis Management*, *Journal of Cultural Studies and Communication*, Volume 2, Number 7, pp. 81-61.
41. Radomska, J (2015). *The Concept of Sustainable Strategy. Implementation*. Available on the: www.mdpi.com/journal/Sustainability
42. Rajasekar, James (2014). *Factors Affecting Effective Strategy Implementation in a Service Industry: A Study of Electricity Distribution Companies in the Sultanate of Oman*. *International Journal of Business and Social Science*. 5(9/1), pp. 169-183
43. Ridwan Mohammad (2015) "Strategic planning practices, An Empirical Study in the Indonesian Banking Industry", PhD thesis, faculty of business and law school of management, University of Southampton, UK
44. Saadabadi, Ali Asghar and Azimi, Mohaddeseh (2014), *Identification of Basic Measures in Crisis Management Stages Using Fuzzy Method (Case Study: Identification of Basic Measures in Earthquake Crisis Management Stages)*, *Quarterly Journal of Urban Planning Studies*, Year 2, Issue 6, P P54-31.
45. Samadi Miarklaei, Hamzeh and Samadi Miarklaei, Hossein (2015), *Presenting a Comprehensive Model of Crisis Leadership for Basij Leaders and Managers*, *Basij Strategic Studies Quarterly*, Volume 18, Number 68, pp. 64-31.
46. Santos-Reyes, Jaime, Tatiana Gouzeva, Galdino Santos-Reyes, (2014). *Earthquake risk perception and Mexico City's public safety*, *Procedia Engineering*, 84, PP. 662-671.

47. Sayyah Mofazli, Ardeshir and Asadi, Alireza (2015), A Study of Intellectual Structures and Key Concepts in Futurology and Presenting the Framework for Futurology Studies, Journal of Futurology, Volume 26, Number 102, pp. 15-26.
48. Shaditalab, Zhaleh (1993), Disaster Management, Social Science Development Quarterly, Educational Assistance, No. 18.
49. Sherivastava, Paul. And I. Mitroff (1987). "Strategic Management of Corporate Crises". Colombia Journal of world Business, vol 22. Shrivastara, Paul "Bhopal: Anatomy of a crisis", N. Y, Ballinger 1987.
50. Shia, Esmail. 2010. Studying cities vulnerability against earthquake with the use of Inversion hierarchical weight process (IHWP) analysis method and GIS – case study of district 6 of the municipality of Tehran, Article series of the 4th International Congress of the Islamic World Geographers, Iran, Zahedan
51. Silverstein, Ch. , (2012), A Comprehensive Communication Model for Crisis Management Review, New York City: Routledge
52. Statistics Center of Iran (2016), General Population and Housing Census of Bahabad city.
53. Stonich, P, (1982), Implementation strategy: Making Strategy Happen, Ballinger, Cambridge MA, PP 78-91.
54. Strauss, A. and Corbin, J. (2008), Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. (2nd Ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
55. Taneja, S. , Golden Pryor, M. , Sewell, S. , and Recuero, A. M. , (2014), Strategic Crisis Management: A Basis for Renewal and Crisis Prevention, Journal of Management Policy and Practice, Vol. 15, No. 1, PP. 78-85.
56. Taqhvaae, Massoud; Darabi, Mozghan (2008), Urban Crisis Management with Emphasis on the Post-Crisis Stage, Geographical Perspective, Volume 3, Number 6, pp. 20-40.
57. Tavakoli Shirazi, Nima (2014), Evaluation of Crisis Management in Urban Projects, 2nd National Conference on Crisis Management and HSE in Vital Arteries, Industries and Urban Management, December 30, 2014 to December 31, 2014, Permanent Secretariat of the National Conference on Crisis Management and HSE, Tehran
58. Thompson, A. A. & Strickland III, A. J. (1986). Strategy Formulation and Implementation: Tasks of the General Manager (4th Ed.). Boston, MA: BPI-IRWIN.
59. Vandermaas, Arnoud A. (2008). Strategy Implementation in a Small Island /Community: An Integrative Framework. Ph. D. Thesis. Management. Erasmus School of Economics Erasmus University
60. Vandermaas, Arnoud A. (2008). Strategy Implementation in a Small Island /Community: An Integrative Framework. Ph. D. Thesis. Management. Erasmus School of Economics Erasmus University
61. Yang, L. ; Sun, G. & Eppler, M. (2010), Making Strategy Work: A Literature Review on the Factors Influencing Strategy Implementation, Handbook of Research on Strategy Process. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing. PP 1-46.
62. Zare, Rahim and Arabi, Seyed Mohammad (2014), Strategic implementation, Authors: Mark Morgan, Raymond Albut Levitt and William Malik, Sama Management Research Institute Publications, Tehran